

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay- 91-9780634849) **HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA** **ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773**

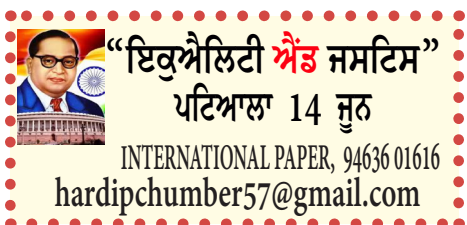
ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘**ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ**’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਸੀਪੀਆਈ ਨੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ

ਸੀਪੀਆਈ ਨੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਸੀਪੀਆਈ) ਨੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ (ਐਸਸੀ) ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਐਸਟੀ) ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ. ਰੰਗਾਸਾਮੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਦਿ ਦ੍ਰਵਿੜ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਡਿੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ

ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪਛੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਬੋਲੇੜਾ ਵਿੱਤੀ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੀਪੀਆਈ ਦੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਸਕੱਤਰ, ਏਐਮ ਸਲੀਮ, ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਫੀਸਾਂ ਨਾ ਵਸੂਲਣ। ਸਲੀਮ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਦ੍ਰਵਿੜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ‘ਤੇ ਬੋਲੇੜਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸੰਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਪਏ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੀਪੀਆਈ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ‘ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ‘ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ

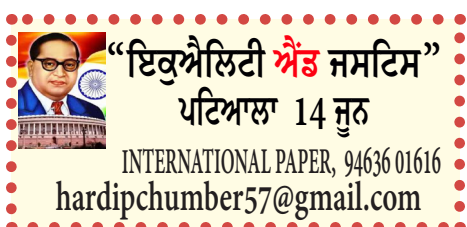
ਭਟਕਣਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਦਿਅਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਥਿਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ, ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਇਹ ਗਲਤ ਸੰਯੋਜਨ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਅਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਪੀਆਈ ਦੇ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ‘ਆਪ’ ਨੇ ‘ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਚੋਣ’ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਏ: ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ‘ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਐਲਾਨਿਆ

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ‘ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਚੋਣ’ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ‘ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਦੱਸਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਗਠਿਤ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਆਪ’ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇੱਕ ਲੁਕਵਾਂ ਏਜੰਡਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ, ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਹਿਮੇ-ਕਰਮ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 356 ਅਤੇ 360 ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੇ ਭਾਗ 2 ਦੇ ਭਾਗ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ

ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ‘ਤੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੋਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਸੰਕਲਪ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ।

ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ. ਚੀਮਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ

ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਬਿੱਲ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗਿਣੀ-ਮਿਥੀ ਚਾਲ ਹੈ ਜੋ ਵਿਭਿੰਨ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਟੱਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ‘ਆਪ’ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ।

ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 9 ਈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ (Israel-Iran Attack) ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣੇ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ

ਲੈ ਕੇ ਵੱਡਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 9 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।

ਫੌਜ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਲਾਇਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨੀ

ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।”

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨੌਂ ਈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਫੌਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ

ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਖਮੇਨੀ ਨੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ ਦੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਜਿਦ ਮੋਸਾਵੀ ਨੂੰ ਅਮੀਰਾਲੀ ਹਾਜੀਜ਼ਾਦੇਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਮਾਂਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

(ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

3. ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ

ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਿਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਕੌੜੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ

ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ‘ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਖ਼ਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸੱਜਣੇ, ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਕੁਝ ਸਧਾਰਨ ਸਖ਼ਤ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਲਾਤਵੀਆ, ਰੋਮਾਨੀਆ, ਲਿਥੁਆਨੀਆ, ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ, ਐਸਟੋਨੀਆ ਅਤੇ ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕੀਆ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਹਨ ਜੋ 1914 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਨ ਯੁੱਧ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਧਾਂਤ ‘ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਦੇਸ਼ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ‘ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉੱਥੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਭਾਰਤ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਮਾੜੀ ਹੈ, ਜੇ ਬਦਤਰ ਨਹੀਂ। ਲਾਤਵੀਆ ਵਿੱਚ ਲਾਤਵੀਆਂ, ਰੂਸੀ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਲਿਥੁਆਨੀਆ ਵਿੱਚ ਲਿਥੁਆਨੀਆ, ਯਹੂਦੀ, ਪੋਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਰੂਸੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਵਿੱਚ ਸਰਬ, ਕ੍ਰੋਏਸ਼, ਸਲਾਵ, ਰੁਮਾਨੀਅਨ, ਹੰਗਰੀਅਨ, ਅਲਬਾਨੀਅਨ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਐਸਟੋਨੀਆ ਵਿੱਚ ਐਸਟੋਨੀਅਨ, ਰੂਸੀ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਹਨ। ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕੀਆ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ, ਜਰਮਨ, ਮੈਗਯਾਰ, ਰੂਥੇਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਨ। ਹੰਗਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਗਯਾਰ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਸਲੋਵਾਕ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਸਮੂਹ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਈਸਾਈ

ਮਿਲਣਗੇ। ਇੱਥੇ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ, ਯੂਨਾਨੀ ਕੈਥੋਲਿਕ ਅਤੇ ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕ ਕੈਥੋਲਿਕ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈਵੰਜਲੀਕਲ, ਯਹੂਦੀ, ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਉੱਥੇ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸੋਚੋ। ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ? ਮੈਂ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ - ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੱਜਣੇ, ਇਸ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ, ਜੇਕਰ ਲਾਤਵੀਆ, ਲਿਥੁਆਨੀਆ, ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ, ਐਸਟੋਨੀਆ, ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕੀਆ, ਹੰਗਰੀ ਅਤੇ ਰੋਮਾਨੀਆ ਜਾਤੀ, ਧਰਮ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਨਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

4. ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਤੱਤਾਂ ‘ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ, ਏਕਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋਕ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਰਲ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਅੱਜ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਨਾ ਬਣਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਹਨ। ਕੀ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਜਰਮਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਕੀ ਬਾਵੇਰੀਅਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੀਅਨ, ਸੈਕਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜੋ 1870 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਨ, ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ? ਇੱਕ ਗੱਲਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਢਾਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਯੰਤਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਭਾਰਤ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਯੰਤਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ

ਓਬੀਸੀ ਵੋਟਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ “ਪਿੱਛੜਾ ਵਰਗ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ” ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮੇਵਾ ਲਾਲ ਗੌਤਮ, ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਾਲ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਦਫਤਰ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ “ਪਿੱਛੜਾ ਵਰਗ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ” ਦੀਆਂ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਸੌਂਪੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਵੋਟਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ 10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸਾਲ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਸਪਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ

ਸੌਂਪੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਵੋਟਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ 10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸਾਲ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਸਪਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੂਜੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਲ ਨੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ।

ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਗੋਵਾਲ, 14 ਜੂਨ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) - ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਲੌਗੋਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ, ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰ ਫ਼ਰੰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਦੀ

ਸੌਂਸ ਮਾਂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਮਰਹੂਮ ਮਾਸਟਰ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਛਾਹੜੂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿੱਤਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਤੇ ਲੌਗੋਵਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਜਮਹੂਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਘਾਲਣਾ, ਪਰਿਵਾਰ

ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਪਿੰਡ ਛਾਹੜੂ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਜੁਝਾਰ ਲੌਗੋਵਾਲ, ਇਕਾਈ ਮੁਖੀ ਬੀਰਬਲ ਸਿੰਘ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਮਲਜੀਤ ਵਿੱਕੀ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਲਖਵੀਰ ਲੌਗੋਵਾਲ, ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਦੇ ਦਾਤਾ ਸਿੰਘ ਨਮੇਲ, ਜਸਵੀਰ ਨਮੇਲ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਉੱਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਇੰਜ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚਰਨਾ ਸਿੰਘ, ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਨਮੇਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਪੜ ਦੇਰਾਹ, ਨੀਲੇ, ਮਾਰਗ ਤੇ ਘਟੀਆ ਮਟੀਰੀਅਲ ਵਰਤਣ ਕਾਰਨ ਸੜਕ ਟੁੱਟਣਾ ਹੋਈ ਸ਼ੁਰੂ (ਚੇਅਰਮੈਨ ਖੇੜੀ ਸਲਾਬਤਪੁਰ)

ਮਾਤਾ ਨੈਣਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਚਾਲੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਪੁੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੀਡਬਲਿਯੂਡੀ ਮਹਿਕਮਾ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਡੀਕ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ 14 ਜੂਨ (ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ) ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਨਗਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਪੜ ਦੇਰਾਹ, ਨੀਲੇ ਮਾਰਗ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੱਡੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭੇਜੇ ਮਾਜਰਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਆਏ ਦਿਨ ਹਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸਦਾ ਜ਼ੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ? ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖੇੜੀ

ਸਲਾਬਤਪੁਰ ਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭੇਜੇ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਪੁਲ ਤੱਕ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਆਏ ਦਿਨ ਹਾਦਸੇ ਵਾਪਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਗਈਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਮਾਤਾ ਨੈਣਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਚਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾਤ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ

ਭਗਤ ਆਉਣ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪੁੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਯੂਡੀ ਮਹਿਕਮਾ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੀਡਬਲਿਯੂਡੀ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਚ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਲੰਮੇ ਹੱਥੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਚ ਘਟੀਆ ਮਟੀਰੀਅਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸੜਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੁੱਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ

ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੋਰਿੰਡਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀਡਬਲਿਯੂਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸੜਕ ਤੇ ਪੈਦ ਵਰਕ ਜਰੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪੁੰਤੂ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਫਿਰ ਸੜਕ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੜਕ ਬਣਾਈ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਰਜਿ: ਸਰਕਲ ਖੰਨਾ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੰਜੀ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਰਜਿ: ਸਰਕਲ ਖੰਨਾ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਬੁਲਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਾਣਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ ਸਾਥੀ ਅਗੇਤ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਫਤਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਕਰਕੇ ਹਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੈਅਰਮੈਨ ਪਾਵਰਕਾਮ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਐਸ.ਸੀ. ਬੀ.ਸੀ. ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵੇਲੇ ਆਨਾਕਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖੰਨਾ ਸਰਕਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਸ.ਸੀ. ਬੀ.ਸੀ. ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਤਰੁਪ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੱਟਕਦੀ ਆ ਰਹੀ ਮੰਗ 85ਵੀਂ ਸੇਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ ਜੋਰਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਭਰੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ ਪੰਜਾਬ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਭੜੀ, ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (3), ਰੋਹਿਤ, ਧਰਮਰਾਜ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਿਤ ਬਾਵਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਮਘਾਣੀਆਂ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇੰਜੀ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਇੰਪਲਾਈ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਰਜਿ:) ਪੰਜਾਬ, ਸੰਪਰਕ ਨੰ. 62805-89127

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਥੜਾ ਸਾਹਿਬ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਵਤਨਪ੍ਰੀਤ ਬੋਪਾਰਾਏ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਥੜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਕਲਾ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਕਬੀਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਕਥਾਵਾਚਕ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਮਹਾਰਾਜ

ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸਮਾਗਮ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤਿਆ। ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੂਰਬਾ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ ਦਲਵਾਰਾ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਦੀ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਬੀਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਝਮਟ, ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ

ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੰਗਠਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਇਆਲੀ ਖੁਰਦ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਦੀ ਇਆਲੀ ਕਲਾਂ, ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਮਨ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭ ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਆਜ਼ਾਦ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਅੱਪਰਾ ਵਲੋਂ 13ਵੇਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਆਰੰਭ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਫਿ ਲੋ ਰ / ਅੱ ਪ ਰਾ (ਦੀਪਾ)-ਆਜ਼ਾਦ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਅੱਪਰਾ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 13ਵਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਅੱਪਰਾ ਦੀ ਗਰਾਂਉਡ (ਜੋੜਿਆਂ ਵਾਲੀ ਗਰਾਂਉਡ) ਅੱਪਰਾ

ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਜਗਮੇਲ ਸਿੰਘ (ਜੱਗੀ ਸੰਧੂ) ਜਰਮਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਏ. ਸੀ. ਸੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਬਾਂਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਏ. ਸੀ. ਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਰਪੰਚ ਵਿਨੋ

ਕੁਮਾਰ ਬੰਗੜ ਅੱਪਰਾ ਤੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਜਸਪਾਲ ਸੰਧੂ ਨੇ ਰੀਬਨ ਕੱਟ ਕੇ ਕੀਤਾ | ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਛੇਕਰਾਂ ਤੇ ਨੰਗਲ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ | ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਅੱਜ 15 ਜੂਨ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ | ਇਸ ਮੌਕੇ 40 ਸਾਲ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅ ਮੈਚ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ |

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਟੈਚੂਆਂ ਨੂੰ ਤੇੜ ਕੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ : ਸੰਤ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਮ ਭਰੋਮਜਾਰਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 14 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 14 ਜੂਨ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਿੰਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦਾ ਹੱਥ ਤੋੜਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੇਰਾ 108 ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਪਿੰਡ ਭਰੋਮਜਾਰਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਜਿ. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਮ ਭਰੋਮਜਾਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾੜਾ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਪਿੱਛੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਠੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਗਲਤ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਜਲਦ ਹੀ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਮਹੌਲ ਖਰਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੂਰਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ

ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਜੀ ਘਟਨਾ ਹੋਣਾ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ-ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

“Equality and justice” Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ 14.06.2025 (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਪਿਉਪਿਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਵੈਲਫੇਅਰ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਪੰਜਾਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਤੌਰ ‘ਤੇ ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਸਰਜੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਐਮ.ਜੇ ਲਾਈਫ ਕੇਅਰ ਹਸਪਤਾਲ ਬੰਗਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਨਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਏ ਮੌਕੇ ਸ. ਧਾਮੀ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ

ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਗਰੀਬ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਪੜਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਵਲੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਵਲੋਂ ਸ. ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਫਸਰ ਨੂੰ “ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼” ਕਿਤਾਬ ਦਾ

ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ 24 ਅਗਸਤ 2025 ਨੂੰ 16ਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ : ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਇਕ ਅਗੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਕਨੀਕ

ਡਾ. ਅਮਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਹਾ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਈਸੀਈ ਵਿਭਾਗ, ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਲੌਗੋਵਾਲ-148106, ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ, ਪੰਜਾਬ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ, ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਤੇ ਚੁਸਤ ਹੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ, ਪੰਛੀ ਜਾਂ ਕੀੜੇ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਕੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ, ਚੁਸਤ ਹੱਲ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਹੈ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਜੋ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਸੱਪ ਦੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਇੱਕ ਜਲ-ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਚਰ ਸੱਪ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ, ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ, “ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਘਾਤ,” ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲ ਕੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਸੰਘਰਸ਼, ਧੀਰਜ, ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ-ਸੂਝ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਕੀ ਹੈ?

ਇਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ, ਜੈਵਿਕ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ, ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਤਕਨੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਅਤੇ ਲੋਕਲ ਖੋਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ, ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਂਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਭਾਵ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ)। ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਸੱਪ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਤੋਂ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਖੋਜ ਅਤੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ, ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ:

- ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਪਚਾਪ, ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਚਾਨਕ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਤੀਬ ਦੇ, ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ, ਹਰ ਹੱਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਤਤਕਾਲ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ, ਹਮਲਾਵਰ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਨਦਿਖੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ, ਲਕੜੀ-ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਿਲਾਏ।
- ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਉੱਤੇ, ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਸ ਹੱਲ ਨੂੰ, ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਤੁਰੰਤ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਨੂੰ, ਉਹੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ, ਅਣਮੋਲ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਲੋਕਲ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ, ਗਲੋਬਲ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਤੱਕ, ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਚੁੱਪਚਾਪ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ, ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ

ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ, ਲੰਬੀ ਲੜੀ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਭਾਵਿਕ ਹੱਲ ਉੱਤੇ, ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਵਤਾ ਮੁੱਲ ਦੀ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਚੱਕਰਾਂ ਲਈ, ਉਹੀ ਹੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ, ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

4. ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ, ਲੁਕ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਗੈਰ-ਸਰਗਰਮ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵੀ, ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਵਾਲਾ ਦੌਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਹੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਝ ਨਾਲ, ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਨੂੰ ਲੋਕਲ ਹੱਲ ਵਿੱਚ, ਫਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

5. ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੀ ਹੋਰ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਖੋਜ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਇੱਕ ਹਲ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ, ਕੋਈ ਹੋਰ, ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਆਪਣੇ ਸੰਭਾਵਿਕ ਹੱਲ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ, ਬਦਲ ਕੇ ਨਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ, ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ, ਮਾਹੌਲ ਅਨੁਸਾਰ ਢਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ।

6. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਵੀ, ਗਲੋਬਲ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਵਾਸਤੇ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵਿਕ ਹੱਲਾਂ ਨੂੰ, ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਵੱਲ, ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੱਲ ਦੀ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ, ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ। ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਨਾਗ ਦੀ, ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਵੱਧ ਅਤੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮਾਡਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅੱਜ ਕਈ ਅਗੇਤੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਾਇਰਲੈਸ ਸੈਂਸਰ ਨੈਟਵਰਕਸ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਰਿਬੋਟਿਕਸ, ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਬਨੈਟੀ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਖੇਤਰ।

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ:

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਦਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਦਮ-ਦਰ-ਕਦਮ ਵਿਧੀ ਨਾਲ, ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਸੱਪ ਦੇ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

- ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸੰਭਾਵਿਕ ਹੱਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਬਾਦੀ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੱਲ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤਰੀਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ,ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਅੱਗੇ, ਹਰ ਹੱਲ ਦੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਹੱਲ, ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ “ਗੁਣਵੱਤਾ ਔਕਣ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਹੱਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ “ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ (ਗਲੋਬਲ) ਹੱਲ” ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਹੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਹੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ, ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਹਮਲਾ

ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੇ ਚੱਕਰ (ਚਰਨ) ਕਹੇ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਐਸਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ, ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ:

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਕਈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨ ਲਰਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਮਾਡਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਾਡਲ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੀ, ਉੱਚਤ ਚੋਣ ਕਰਕੇ, ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਵਾਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿੱਚ, ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫੀਚਰ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੋਰ ਤੇਜ਼, ਹਲਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਰੇਬੋਟਿਕਸ ਅਤੇ

ਡਰੋਨਸ ਵਿੱਚ, ਰੂਟ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ, ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਡਰੋਨ ਜਾਂ ਰੋਬੋਟ ਨੂੰ, ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਲਕੜੀਵੰਟੀ ਟੀਚੇ ਤੱਕ, ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਸੈਂਸਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਊਰਜਾ-ਕੁਸ਼ਲ ਰੁਟਿੰਗ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਂਸਰਾਂ ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਲਾਈਫ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਸੰਚਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਗਨੋਸਿਕ ਸਿਸਟਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਗ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ:

ਅਨਾਕੋਂਡਾ, ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਕਿੰਨੀ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ, ਚੁਸਤ ਸੋਚ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ, ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਮਝਦਾਰੀ, ਸਬਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਵਰਗੇ ਜੀਵ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਵਾਰ, ਉੱਚਤ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ, ਵਧੀਆ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਬਦਲ ਰਹੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਸਿਰਫ ਹਿਸਾਬੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵੀ, ਇਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਿਰਫ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ, ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼:

ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰਣਨੀਤਿਕ ਸੋਚ ਦਾ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉਚਿਤ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਇੰਸਦਾਨਾ ਨੇ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਵਿਗਿਆਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ, ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਇਕ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਬਕ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਦਭੁਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੱਲ, ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਅਪਟੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਲਗੋਰਿਦਮ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਕਨੀਕੀ ਖੋਜ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਰਮਿਆਨ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਲਈ, ਕਈ ਹੋਰ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨਾਕੋਂਡਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ, ਸਿਰਫ ਜੈਵਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਲਾਇੰਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਨਦਾਨ ਦਿਵਸ ‘ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ

ਜ਼ੀਰਾ 14 ਜੂਨ (ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਰਾਤ੍ਰ) ਅਲਾਇੰਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲੱਬ ਜ਼ੀਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੇ ਮੋਂਗਾ ਅਤੇ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੁਖਦੇਵ ਬਿੱਟੂ ਵਿੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਨਦਾਨ ਦਿਵਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਿਵਲਾ ਮੰਦਰ ਜ਼ੀਰਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਆਪ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ 297 ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇ

ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਆਪ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਨਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮਾਣ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਨਦਾਨ ਵਰਗੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ

ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬੇਈਮਾਨ ਹਨ --ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਢਾਲੀ

ਵਿਜੇ ਦੱਤ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰੀਖਣ

“Equality and justice”
Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ BJP ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਨੇ ਬੇਈਮਾਨ ਨੇ!

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀਆ ਪ੍ਰਤਿਮਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਵਾਰ ਵਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੇਹਰੇ ਨੰਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਨੇ!

ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੀ ਐਸ ਪੀ ਬੰਗਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਦਾ ਵਫਦ ਨੇ ਬੰਗਾ ਦੇ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਲਗੇ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸਟੈਚੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਲਿਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਕੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ!

ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਡਾਲੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੰਗਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ) 985572220

“Equality and justice”
Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਣਕ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ ‘ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਜੇ ਦੱਤ ਨੇ ਅੱਜ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਅਚਨਚੇਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ। ਵਿਜੇ ਦੱਤ ਨੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਚੱਕ ਗੁਰੂ, ਰੁੜਕੀ ਖਾਸ, ਅਲੀਪੁਰ ਅਤੇ ਬਾਰਾਪੁਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਨਮੀ ਮੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਣਕ ਦੇ ਨਮੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਖੁਰਾਕ

ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਣਕ ਵੰਡ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੋਲਣ ਵਾਲੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, ਹਰੇਕ ਡਿੱਪੂ ‘ਤੇ ਵੰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਧੇਰੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਚਨਚੇਤ ਦੌਰੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਣਕ ਦਾ ਕੋਟਾ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 9876764545 ਸਾਰੇ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ ‘ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਇਸ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਰਾਹੀਂ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਬਣੇ ਨਾਲੇ ਦੀ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੇ ਮੀਂਹ ਨੇ ਖੋਲੀ ਪੋਲ, ਪਾਣੀ ਓਵਰ ਫਲੋ ਹੋ ਕੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ‘ਚ ਵੜਿਆ

“Equality and justice”
Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 14 ਜੂਨ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਭਵਨ ਅਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭੰਗੀ ਚੋਅ ਅਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਬਣੇ ਨਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਰਡ 8 , 9 , 10 ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਲੱਕ ਲੱਕ ਤੱਕ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ , ਗਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੋਕਾਂ

ਦਾ ਲੰਘਣਾ ਬਹੁਤ ਆਉਂਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਉਥੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੀਬ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਨਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪੀ ਡਵਲਯੂ ਡੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੀ

ਡਵਲਯੂ ਡੀ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਠੇਕਾ ਦੇ ਕੇ ਨਾਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਜੇ ਦੇ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ ਇਹ ਨਾਲਾ ਬਣੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੇ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬੇੜੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਓਥੇ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਪਾਣੀ ਨੇ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਨਾਲੇ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਚੋਅ ਵਾਂਗ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ , ਕਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ

ਸੀ ਕਿ ਹਲਕੇ ਜਿਹੇ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜਿਆ ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰਮੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਲਕੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣਗੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣਗੇ, ਰੱਬ ਜਾਣੇ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਯੂਨੀਅਨਾਂ 9 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ -ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ

“Equality and justice”
Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ,14 ਜੂਨ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) - ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਉਦੀ 9 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 10 ਕੇਂਦਰੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾਵਾਰ ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 9 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ 20 ਜੂਨ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਬਾਈ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਰਵ ਸਾਥੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਨਬਸ/ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਮੇਟਰ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ,(ਅਜ਼ਾਦ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਤਾ ਸਾਥੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਖੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜ ਰਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ,ਵਧ ਰਹੇ ਟੈਕਸ , ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਖੁੱਲਾਂ , ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਵਿਗੜ ਰਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ,ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਵ ਸਾਥੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਨਬਸ/ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਮੇਟਰ

ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਥੀ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨਾਵਾਲ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਤੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਫਲੀਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਲਟ ਸਥਾਈ ਕੰਮਾਂ ਉਤੇ ਲੋਟੂ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਸਰਵ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਮਧੋਲਦੇ ਹੋਏ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਪਨਬੱਸ ਅਤੇ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਵਿਚ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਚੁਨਾ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਦਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਚੈਸੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 9 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਸਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ । ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਅਤੇ 144 ਘੰਟੇ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਟੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਥੀ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਘੋਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ , ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਏਕੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਇਕ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਆਉਣਗੇ।

ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਦਾਨ ਤੇ ਪੂਰਾ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸਾਰੇ ਦਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦਾਨ ਹੈ - ਭਾਈ ਮਸੀਤੀ

“Equality and justice”
Patiala 14 June
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦਾਨ,ਅੰਗਦਾਨ ਤੇ ਨੇਤਰਦਾਨ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਦਾਨ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੇਤਰਦਾਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀਆ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਹੈ।ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ,ਅਸੀਂ ਜਿਉਣ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾ, ਤੇ ਮੌਤ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਰੂਰ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਲਕਾ

ਦਸੂਹਾ ਦੇ ਐਮਐਲਏ ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਆਈ ਡੇਨਰ ਇੰਚਾਰਜ ਟਾਂਡਾ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਭਾਈ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਡਤੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਪਹੁੰਚਣ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ

ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਰਕਤ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਰੀਰ ਦਾਨ,ਅੰਗਦਾਨ ਤੇ ਨੇਤਰ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੌਤ ਤੇ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਡਾਕਟਰੀ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਅੰਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਨਾ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ 15 ਜੂਨ 2025- ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਸਰੀਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਤਿਆਗ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਿਆਨਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ - ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਡੰਗ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸਨਮੁਖਦਾਸ ਭਵਾਨੀ ਗੋਂਡੀਆ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਗੋਂਡੀਆ - ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਈਸ਼ਵਰ ਔਲ੍ਹਾ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ, ਸ਼ਰਵਣ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਹੁਣ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅੱਜ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਲਗਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਪਰ ਅੱਜ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, ‘ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ?’ ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠੋ, ਇਹ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ 15 ਜੂਨ 2025 ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਆਪਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੁਹਾਡੇ ਰੱਬ, ਈਸ਼ਵਰ, ਔਲ੍ਹਾ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ, ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਡੰਗ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ 15 ਜੂਨ 2025 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ “ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਐਕਟ, 2007” ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਧਾਰਾ 23 (2) ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 1 ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ--ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਨੂੰਹ ਜਾਂ ਮਤਰੇਏ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਐਂਡ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਕਟ, 2007” ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੈਵਿਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਤਰੇਏ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

2 ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ--ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ‘ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। 3 ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ--ਕੁੱਟਮਾਰ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਹਨ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਜ਼ੁਰਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਲ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ- - ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ: (1) ਧਾਰਾ 2- ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ (2) ਧਾਰਾ 41- ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (3) HAMA ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 20- ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ (4) ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਐਕਟ 2007

ਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਤੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ:- ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (NPHCE): ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ

ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਦੇਖਭਾਲ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।, ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (IPSRC): ਬੁਢਾਪਾ ਘਰਾਂ, ਡੇਅ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ: ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਯੋਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ: ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਰੀਰਕ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ: ਆਮਦਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ

ਲਾਭ: ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਛੋਟ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਤਿਕਾਰ, ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ

ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ, ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ। ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਿਆਲੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਲਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਲੁਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰ ਅਕਸਰ ਅਣਦੇਖੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ। ਇਹ ਦਿਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ

ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਘਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਇੱਕ ਅਮੁੱਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਦੇਸ਼, ਇਹ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਧੁਨ! ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਘਰ, ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਦੀ ਕੋਈ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਸੀਮ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਭਰਮ ਵਾਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਗੁਣ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਦੇਸ਼, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸਾਡੇ ਰੱਬ ਔਲ੍ਹਾ ਗੁਰੂਵਰ ਆਚਾਰੀਆ ਦਾ ਪੱਖ ਵੀ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਛੋਟਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੱਬ ਔਲ੍ਹਾ ਸਾਡੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ ਪਰ ਬਦਲਦੇ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ, ਬਾਹਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਦਾਨੀ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਕਹਿ ਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਾਰ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ 15 ਜੂਨ 2025 - ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਸਰੀਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਤਿਆਗ, ਅਣਗਹਿਲੀ, ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਭਿਆਨਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਡੰਗ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਿਤ - ਕਿਆਰ ਮਾਹਿਰ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੇਖਕ ਚਿੰਤਕ ਕਵੀ ਸੰਗੀਤ ਮਾਧਿਅਮ ਸੀਏ (ਏਟੀਸੀ) ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸਨਮੁਖਦਾਸ ਭਵਾਨੀ ਗੋਂਡੀਆ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 9359653465

ਨਿੱਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ

ਕੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਲਝੀਦਾ ਨਾ ‘ਫੁੱਲਾਂ’ ਤੇ ਹੱਕ ਧਰੀ ਦਾ, ਬਸ ਹਵਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਈਦਾ, ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲੱਗਿਆਂ।(ਪਾਤਰ)

ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਜੀ ਜੋ 54 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਿੱਤਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਮ ਤੇ

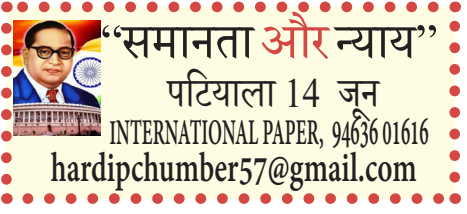
ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਬਣਾਇਆ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਕਿਸੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਮਿਹਨਤ, ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ

ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਸੰਨ 1996 ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਜੱਜਮੈਂਟ ਰਾਇਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਕੰਜੁਮਰ ਕੋਰਟ) ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਵਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਆਪਣੀ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਰਿਹਾ। ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਜਿੱਥੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਜੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਸੁੱਖ- ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼- ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਚਾਨਕ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਮਾਜ, ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਰਹਿਣਗੇ।

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂੜ ਪੁਰਾਣ ਜੀ ਦੀ ਕਥਾ ਅਤੇ ਰਸਮ ਪਗੜੀ ਮਿਤੀ 15 ਜੂਨ 2025 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੰਦਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇਵੀ ਜੀ, ਨਾਭਾ, ਗੇਟ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहेब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतुर्वर्ण के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतुर्वर्ण के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतुर्वर्ण के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

(कल के लेख का शेष भाग)

3. आपको विदित है कि इस प्रश्न के दो पहलू हैं। यह निष्कर्ष निकाला गया है कि यहां भारत के लोग अलग-अलग जातियों में बंटे हैं, अलग अलग धर्मों का पालन

करते हैं और भिन्न-भिन्न धार्मिक संस्कार करते हैं, व अलग भाषाएँ बोलते हैं और बेमेल अंधविश्वासी धारणाओं में द्वेषपूर्ण सामाजिक प्रथाओं, परस्पर विरोधी धार्मिक आस्थाओं तथा स्वार्थों में विभाजित हैं। प्रश्न यह पूछा जाता है कि इतनी विषमताओं से घिरे लोग एक स्वशासित

समुदाय बनकर दायित्व का वहन कैसे कर सकते हैं? यह कठु सत्य जिन्हें कोई भी बुद्धिजीवी अनदेखा नहीं कर सकता, क्योंकि स्वशासन से इन तथ्यों का सीधा सम्बन्ध है। परन्तु इन कठोर तथ्यों को मानते हुए क्या निष्कर्ष निकाला जा सकता है? महानुभावों इससे पहले कि आप अपनी राय व्यक्त करें मैं कुछ सामान्य कठोर तथ्यों पर आपका ध्यान आकर्षित करना चाहूंगा। जो स्थिति कुछ देशों जैसे, लेटविया, रूमानिया, लिथुआनिया, यूगोस्लाविया, इस्टोनिया व चैकोस्लावाकिया में आज है पर विचार करें यह सब नये राज्य हैं जो 1914 के महायुद्ध के बाद स्थापित हुए हैं। ध्यान रहे कि यह महायुद्ध दुनियाभर में स्वशासित राज्यों के स्थापित करने के स्पष्ट सिद्धान्त पर लड़ा गया था। यह सभी नये स्थापित देश स्वशासित, सर्वोच्च, स्वतंत्र तथा अपने आन्तरिक व विदेशी मामलों पर स्वतंत्र निर्णय लेने में सक्षम हैं। इन राज्यों की आन्तरिक सामाजिक स्थितियां क्या हैं? आपको यह जानकर आश्चर्य होगा कि वहां की स्थिति भारत से ज्यादा खराब नहीं तो भारत जितनी खराब है। लटविया में लट, रूसी, यहूदी व जर्मन के अतिरिक्त अन्य राष्ट्रीयता के लोग हैं। लिथुआनिया में लिथुआनिये, यहूदी, पोल व रूसियों के अतिरिक्त अन्य अल्पसंख्यक जातियां पाई जाती हैं। यूगोस्लाविया में सर्व, क्रोट्स, स्लावज, रूमानियन, हंगेरियन, अल्बानियनज और जर्मन के अतिरिक्त बहुत से दास लोग हैं। इस्टोनिया में इस्टोनियनज, रूसी, जर्मन और अल्पसंख्यक हैं। चैकोस्लावाकिया में चैकस्, जर्मन, मगयार, रूथिनियनज और अन्य लोग हैं। हंगरी में मगयार, जर्मन व स्लोवैक हैं। थोड़े - थोड़े लोगों के ये गुट अलग कुल व भाषाओं से बंट अपने-अपने हर राज्य में परस्पर विरोधी झगडालू देशों की भांति तैयार हैं। इन विषम विचार

वालों को एकता की लड़ी पिरोने वाली धार्मिक एकता भी नहीं है। उनमें आप को चार या पांच प्रकार के कैथोलिक ईसाई मिल जाएंगे। यहां रोमन कैथोलिक, ग्रीक कैथोलिक व चैकोस्लोवक कैथोलिक हैं। इनके अतिरिक्त इवैजकलिकलस, यहूदी, प्रोटेस्टैंट्स व बहुत छोटी धर्म की प्रजातियां वहां पाई जाती हैं। इस पर थोड़ा विचार करें। क्या भारतीय समाज की स्थिति ज्यादा भय पैदा करने वाली है, इन देशों की विषमता से बढ़कर मैं साहस से कह सकता हूं - नहीं। अगर आपको इस विषय पर निष्कर्ष व स्वतंत्र निर्णय लेना है तो ऊपर कथित तथ्यों का संज्ञान लेना ही होगा। सज्जनों इस तुलना के आधार पर कि यदि सब प्रकार की कुल, धर्म, भाषा व संस्कृति में भिन्नता के रहते हुए भी लैटविया, लिथुआनिया, यूगोस्लाविया, इस्टोनिया, चैकोस्लोवाकिया, हंगरी और रूमानिया स्वशासित समुदाय बनकर रह सकते हैं, तो भारत क्यों नहीं, इस प्रश्न का कोई उत्तर आपके विचार में आता है? मेरे पास इसका कोई उत्तर नहीं है और मैं बहुत आशा से उन मित्रों को सुनना चाहूंगा जो इस प्रश्न का उत्तर देने में स्वयं को सक्षम समझते हैं।

4. मुझे ऐसा लगता है कि किसी देश की भिन्न-भिन्न दिशाओं में बिखरे तत्वों पर यह शर्त थोपना कि पहले वह एकत्रित हों तभी उनको स्वशासित होने का आशीर्वाद मिल सकता है का कभी-कभी विपरीत प्रभाव होता है और हम स्वशासित राज्य बनने, एकबद्ध होने की शक्ति के प्रभाव की उपेक्षा कर देते हैं। ऐसे बहुत कम देश होते हैं जिनकी सीमाओं से सामंजस्य से जुड़े लोग एक भाषा, एक धर्म, एक संस्कृति में बंधे हों। परन्तु ऐसे देशों की अधिकता होती है, जहां ऐतिहासिक, भौगोलिक व राजनैतिक कारणों से भिन्न धर्मों, भिन्न भाषाओं व भिन्न संस्कृति वर्गों के लोग एक दूसरे से घुलमिल गये होते हैं। अगर समरसता का

सिद्धान्त कड़ाई से ऐसे राष्ट्रों पर लगाया गया होता तो वे राष्ट्र कभी भी स्वशासित राज्य घोषित ही नहीं हो पाते जिसके वे आज उत्तराधिकारी हैं। यह सब कहने के बाद क्या स्वशासित राज्य प्रणाली ने लोगों को एकबद्ध नहीं कर दिया और अगर वे लोग स्वशासित राज्य न बनते तो वे जैसे एक दूसरे से अलग अलग व भिन्न थे वैसे ही आज भी बने रहते। क्या जर्मनी द्वारा स्वशासित संविधान अपनाना व जर्मन साम्राज्य, जर्मन नागरिकों को एकबद्ध करने में एक महत्वपूर्ण कारक नहीं बना? क्या बेवेरियन, प्रशियनज सैक्सनज व उनके दूसरे जन समूह जो 1870 ई. से पहले पृथक राष्ट्र थे, एकत्रित होकर एक राष्ट्र बन सकते थे, अगर वे एक मिलीजुली सरकार के नियंत्रण में नहीं लाए गए होते? भिन्न व विरोधी विचारधारा के लोगों को एक राष्ट्र में ढालने के लिए साझी सरकार एक बहुत अच्छा उपकरण साबित हो सकता है। परन्तु उदाहरण के लिए जर्मनी तक दूर जाने की आवश्यकता नहीं है। भारत ही क्या इसे सिद्ध नहीं करता? अगर आज भारत में एकता और राष्ट्रीयता की जो पनपती भावना है वह निश्चय ही ब्रिटिश राज की भारत पर एक सरकार के कारण ही है। ऐतिहासिक कारणों व तर्क के बल पर कोई भी भारत को स्वशासित राज्य घोषित करने में परिस्थितियों व लोगों की विषमता को बाधक नहीं बता सकता। वास्तव में, अगर भारत में एकता लाने को हम एक आदर्श मानें तो मैं विश्वस्त होकर कह सकता हूं कि इस आदर्श को पाने के लिए स्वशासित सरकार एक शक्तिशाली उपकरण सिद्ध होगा।

लेख का शेष भाग कल

‘सरकारी जमीन बहुजनों के नाम’, बसपा ने बिहार में खेला बड़ा दाँव; मायावती ने खोले पत्ते!

बहुजन समाज पार्टी ने बिहार विधानसभा चुनाव 2025 के लिए मधुबनी में वाल्मीकिनगर विधानसभा स्तरीय कार्यकर्ता बैठक की। बसपा नेता रामजी गौतम ने सत्ता में आने का दावा किया और शिक्षा निशुल्क करने का वादा किया। अनिल कुमार ने पिछली सरकारों पर चीन्ही मिलों को बंद करने का आरोप लगाया और बेरोजगारी का मुद्दा उठाया।

संवाद सूत्र, मधुबनी/धनहा। बहुजन समाज पार्टी द्वारा आगामी बिहार विधानसभा चुनाव (Bihar Election 2025) को लेकर शुक्रवार को मधुबनी प्रखंड के डीही चौक पर वाल्मीकिनगर विधानसभा स्तरीय कार्यकर्ता का समीक्षा बैठक की गई। बैठक का मुख्य उद्देश्य जिले में पार्टी संगठन को बूथ स्तर तक मजबूत बनाना और कार्यकर्ताओं को आगामी चुनाव के लिए प्रेरित करना था।

बैठक में मुख्य अतिथि राज्यसभा सदस्य और बसपा के नेशनल कोऑर्डिनेटर ई.

रामजी गौतम और विशिष्ट अतिथि बसपा के केन्द्रीय प्रभारी अनिल कुमार, केन्द्रीय प्रभारी उमाशंकर गौतम रहे। इस मौके पर पर बड़ी संख्या में पार्टी कार्यकर्ताओं और समर्थकों ने भाग लिया। अध्यक्षता जिलाध्यक्ष आमिलाला रविदास ने की। मुख्य अतिथि रामजी गौतम ने अपने संबोधन में कहा, बसपा अब सत्ता की ओर निर्णायक कदम बढ़ा रही है और इस बार विधानसभा चुनाव में बिना बसपा के कोई सरकार नहीं बनने वाली है। उन्होंने जोर देकर कहा कि बहन मायावती के नेतृत्व में बसपा की सरकार बनने पर सबसे पहले छात्र-छात्राओं की पढ़ाई निशुल्क की जाएगी और

सरकारी जमीनों का वितरण बहुजन समाज के लोगों में किया जाएगा। कार्यक्रम को संबोधित करते हुए अनिल कुमार ने लालू-राबड़ी सरकार और नीतीश-मोदी की डबल इंजन सरकार पर हमला बोला। उन्होंने कहा वाल्मीकिनगर की चीन्ही मिलें कभी इस क्षेत्र की लाइफलाइन थी, लेकिन इनकी सरकारों ने सब चौपट कर दिया। आज सिर्फ एक ही मिल बची है और बेरोजगारी चरम पर है। उन्होंने जनता से अपील की कि अब समय आ गया है कि हम बहन मायावती की अगुआई में अपने अधिकारों और भविष्य के लिए एकजुट होकर संघर्ष करें। बसपा की

यह बैठक न केवल संगठनात्मक मजबूती की दिशा में एक कदम रही, बल्कि इसने यह भी संकेत दिया कि बिहार की राजनीति में बसपा अपनी गंभीर मौजूदगी दर्ज कराने को पूरी तरह तैयार है।

बैठक में उपस्थित अन्य नेताओं में कन्हैया कुमार, मिथिलेश कुमार, मो. हारून, धीरज चौहान, शम्भू राम, राम निवास राय, ललन राम और पिटू राम भी शामिल रहे।

बॉम्बे हाई कोर्ट ने महाराष्ट्र के अल्पसंख्यक संचालित जूनियर कॉलेजों में प्रथम वर्ष जूनियर कॉलेज (एफवाईजेसी) में दाखिले के लिए अनुसूचित जाति (एससी), अनुसूचित जनजाति (एसटी) और अन्य पिछड़ा वर्ग (ओबीसी) के लिए आरक्षण पर रोक लगा दी है। न्यायमूर्ति एम. एस. कार्णिक और न्यायमूर्ति एन. आर. बोरकर की खंडपीठ ने पाया कि अल्पसंख्यक संस्थानों में पिछड़े वर्गों के लिए इसी तरह के आरक्षण के लिए मुंबई विश्वविद्यालय द्वारा जारी परिपत्र को रद्द करने वाला हाई कोर्ट का एक पूर्व निर्णय वर्तमान मामले पर पूरी तरह लागू होता है। पीठ ने निर्देश दिया कि प्रथम दृष्ट्या, हम पाते हैं कि

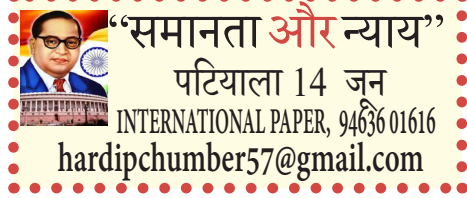
अंतरिम राहत प्रदान करने के लिए याचिकाकर्ताओं द्वारा प्रस्तुत किए गए तर्कों में दम है। जहां तक कक्षा 11 में प्रवेश का संबंध है, अल्पसंख्यक शैक्षणिक संस्थानों में किसी भी सीट पर सामाजिक आरक्षण का अधिदेश लागू नहीं किया जाएगा। पीठ ने अल्पसंख्यक कॉलेजों में सीटों पर एससी / एसटी / ओबीसी आरक्षण लागू करने के राज्य के फैसले के खिलाफ अल्पसंख्यक संस्थानों द्वारा दायर याचिकाओं के एक समूह में यह आदेश पारित किया। महाराष्ट्र अल्पसंख्यक शैक्षणिक संस्थानों के संघ (एमएमएमआई), साथ ही सोलापुर और दक्षिण मुंबई के कई प्रमुख कॉलेजों, जिनमें जय हिंद, केसी, एचआर और सेंट जेवियर्स शामिल हैं। उन्होंने सरकार के फैसले को

मनमाना और कानूनी अधिकार से रहित बताया है। विवाद के केंद्र में स्कूल शिक्षा विभाग द्वारा 6 मई को जारी किए गए सरकारी संकल्प (जीआर) का खंड 11 है। यह खंड अल्पसंख्यक कोटे के तहत रिक्त सीटों को केंद्रीकृत प्रवेश प्रक्रिया के माध्यम से भरने की अनुमति देता है। ऐतिहासिक रूप से महाराष्ट्र में अल्पसंख्यक संस्थानों ने 50-45-5 वितरण सूत्र का पालन किया है। संबंधित अल्पसंख्यक समुदाय के लिए 50 फीसदी, प्रबंधन कोटा के लिए 5 फीसदी और शेष 45 फीसदी बिना आरक्षण के प्रवेश के लिए। हालांकि 2025-26 शैक्षणिक वर्ष के लिए राज्य ऑनलाइन प्रवेश पोर्टल ने अल्पसंख्यक संस्थानों में खुली 45 फीसदी सीटों पर एससी, एसटी और ओबीसी आरक्षण लागू किया जा रहा

है। याचिकाकर्ताओं का प्रतिनिधित्व करने वाले वरिष्ठ वकील मिलिंद साठे ने दलील दी कि सरकार का निर्णय भारत के संविधान के अनुच्छेद 15(5) और 30 का उल्लंघन करता है, जो स्पष्ट रूप से अल्पसंख्यक संस्थानों, सहायता प्राप्त और गैर-सहायता प्राप्त दोनों को सामाजिक आरक्षण नीतियों के दायरे से बाहर रखता है। सरकारी वकील नेहा भिड़े ने कहा कि इस निर्णय से अल्पसंख्यक संस्थानों के अधिकारों में कटौती नहीं हुई है। यह नीति केवल सेंडर की गई अल्पसंख्यक सीटों पर लागू होती है और यह सुनिश्चित करने के लिए शुरू की गई थी कि खाली सीटों का प्रभावी ढंग से उपयोग किया जाए। अदालत ने मामले की अगली सुनवाई 6 अगस्त को रखी है।

: विदेश पढ़ने जाने वाली राजस्थान के इस गांव की पहली खटीक बेटी थी पायल, उल्लासित समुदाय अब शोक में डूबा !

करीब 200 परिवारों वाले खटीक समुदाय के लिए आर्थिक तंगी के कारण अपने बच्चों को विदेश में शिक्षा पाने के लिए भेजने किसी सपने से कम नहीं लेकिन पायल ने सभी बाधाओं को पार कर उंची उड़ान के सपने को हकीकत में बदल दिया था।

उदयपुर- जिले के गोगुन्दा गांव में करीब 200 परिवारों वाले खटीक समुदाय के लिए आर्थिक तंगी के कारण अपने बच्चों को विदेश में शिक्षा पाने के लिए भेजने किसी सपने से कम नहीं था। लेकिन गांव की एक होनहार बेटी पायल ने सभी बाधाओं को पार कर उंची उड़ान के सपने को हकीकत में बदल दिया था। पायल को लंदन में एमएससी में दाखिला मिल गया था, उसकी सफलता ने पूरे गांव को गौरव से भर दिया था; अब यह गांव गम में डूबा हुआ है।

में हैं जिन्होंने 12 जून को अहमदाबाद से लंदन जाने वाली एयर इण्डिया की ड्रीम लाइनर विमान (एआई-171) दुर्घटना में अपनी जान गवां दी। पायल को विदा करने उसके माता पिता सहित अन्य रिश्तेदार एअरपोर्ट गये थे और खुशी खुशी बिटिया को खाना किया था लेकिन किसे मालूम था ये उड़ान उसके सपनों की उड़ान ना होकर

आखिरी उड़ान बन जाएगी। पायल मूल रूप से राजस्थान के उदयपुर जिले में गोगुन्दा की रहने वाली थीं पर वर्तमान में हिम्मतनगर (गुजरात) में परिवार के साथ रहती थीं। उनके पिता सुरेशभाई खटीक लोडिंग रिक्शा चलाकर परिवार का पेट पालते थे। तंगी के बावजूद उन्होंने बेटी की पढ़ाई में कोई कमी नहीं आने दी। पायल पढ़ाई में शुरू से

तेज थीं।

पायल के पैतृक गाँव गोगुन्दा में उसकी दादी सोसर बाई को अभी भी नहीं पता कि उनकी प्यारी पोती चली गई है। पड़ोसी भी बुजुर्ग महिला को यह बात बताने की हिम्मत नहीं जुटा पा रहे हैं। गांव वालों के अनुसार सोसर बाई के तीन बेटे जगदीश, सुरेश और कैलाश हैं, तीनों ही अपनी आजीविका के लिए गुजरात में बस गए हैं।

जगदीश सूरत में रहते हैं जबकि अन्य दो बेटे हिम्मत नगर में रहते हैं। सुरेश की दो बेटियाँ पायल और कोमल हैं और एक बेटा शुभराज है, जो 11वीं कक्षा का छात्र है। पायल ने उदयपुर के डबोक

में एक कॉलेज से नर्सिंग की डिग्री पूरी की थी। वह नौकरी भी करती थी और बच्चों को ट्यूशन देती थी लेकिन उसका सपना विदेश से मास्टर्स डिग्री हासिल करने का था। पिता सुरेश ने बहुत मुश्किल से लोन आदि जुटाकर पायल को विदेश भेजने की व्यवस्था की थी, उन्हें उम्मीद थी पायल उच्च तालीम हासिल कर परिवार का मान बढ़ाएगी। लंदन में नर्सिंग में एमएससी करने के लिए पायल ने अपनी नौकरी छोड़ दी - एक सपना जो उसने काम के बाद देते हुए संजोया था। पड़ोसी बताते हैं , “पायल मेहनती और महत्वाकांक्षी थी। वह अपने परिवार को गौरवान्वित करना चाहती थी।”

गोगुन्दा में खटीक समुदाय से कोई भी कभी पढ़ाई के लिए विदेश नहीं गया था। लेकिन पायल ने इस बाधा को तोड़ दिया। उसकी सफलता ने पूरे गांव को खुशी से भर दिया था, लेकिन इस विमान हादसे ने पायल के परिवार के साथ पूरे समुदाय को शोक ममन कर दिया है।

इधर, अहमदाबाद में एयर इंडिया की फ्लाइट एआई-171 की दुखद दुर्घटना के

अहमदाबाद हादसे में मृतकों के परिजनों की सहायता करते हुई महिला पुलिस कर्मी

बीमा निगम (एलआईसी) ने शुक्रवार को पीड़ितों के परिवारों पर वित्तीय बोझ को कम करने के लिए तत्काल उपायों की घोषणा की। बीमाकर्ता ने कहा कि वह दावों के निपटान में तेजी लाएगा और प्रभावित परिवारों की सहायता के लिए कई रियायतें देगा। एलआईसी ने दुर्घटना में मारे गए यात्रियों, क्रू मेंबर्स सहित घटना के समय जमीन पर मौजूद लोगों की मौत पर गहरा दुख व्यक्त किया।

कंपनी ने एक बयान में कहा, “भारतीय जीवन बीमा निगम अहमदाबाद में विमान दुर्घटना के कारण एयर इंडिया की फ्लाइट एआई-171 के यात्रियों और क्रू मेंबर्स और हादसे के समय जमीन पर मौजूद लोगों की

करता है।” बीमाकर्ता ने आश्वासन दिया कि वह प्रभावित लोगों की सहायता करने के लिए पूरी तरह प्रतिबद्ध है और वित्तीय राहत प्रदान करने के लिए दावों के निपटान में तेजी लाएगा। एलआईसी ने पीड़ितों के परिवारों के लिए दावा प्रक्रिया को आसान बनाने में मदद करने के लिए कई विशेष रियायतें शुरू की हैं।

बयान में कहा गया है, “मृत्यु प्रमाण पत्र के बदले, विमान दुर्घटना के कारण पॉलिसीधारक की मृत्यु का सरकारी रिकॉर्ड में कोई भी सबूत या केंद्र/राज्य सरकार या एयरलाइन अधिकारियों द्वारा भुगतान किया गया कोई भी मुआवजा मृत्यु के प्रमाण के रूप में स्वीकार

किया जाएगा।” एलआईसी ने यह भी कहा कि दावेदारों तक पहुंचने और दावों का शीघ्र निपटान सुनिश्चित करने के लिए सभी प्रयास किए जाएंगे। आगे की सहायता के लिए परिवार निकटतम एलआईसी ब्रांच, डिवीजन या कस्टमर जोन से संपर्क कर सकते हैं। एलआईसी कॉल सेंटर पर 022-68276827 पर भी संपर्क किया जा सकता है। निजी बीमा कंपनी बजाज आलियांज लाइफ इंश्योरेंस ने भी दुर्घटना से प्रभावित अपने पॉलिसीधारकों के लिए विशेष उपायों की घोषणा की। कंपनी ने प्रभावित लोगों के मृत्यु और विकलांगता दावों को प्राथमिकता देने के लिए एक डेडिकेटेड क्लेम सेटलमेंट डेस्क स्थापित किया है। इस बीच, प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने शुक्रवार को दुर्घटना स्थल का दौरा किया और अहमदाबाद सिविल अस्पताल में घायल पीड़ितों से भी मुलाकात की।

(अहमदाबाद अपडेट ईएनएस से प्राप्त इनपुट के आधार पर)

अधिक से अधिक पेड़-पौधे लगाना और उनकी निरंतर देखभाल करना तथा पशु-पक्षियों की रक्षा करना मैं अपना कर्तव्य समझता हूं - मास्टर संजीव धर्माणी

आनंदपुर साहिब दुनिया बहुत रंगीन है। यहां हर तरह के लोग पाए जाते हैं। लेकिन अवसरवादी और मतलबी लोगों की इस दुनिया में कुछ लोग अलग-अलग प्रवृत्ति और अलग-अलग स्वभाव के होते हैं। इन्हीं में से एक हैं- आसरा फाउंडेशन श्री आनंदपुर साहिब के अध्यक्ष और स्टेट अवाडी मास्टर संजीव धर्माणी।

गौरतलब है कि मास्टर संजीव धर्माणी वर्ष 1995 से लेकर अब तक लगातार दूरदराज के जंगलों और पहाड़ों पर जाकर पक्षियों के लिए दाना-पानी, जानवरों के लिए फल, कीड़ों के लिए पंच अनाज और हर तरह के मौसम में उनके खाने-पीने की वस्तुओं का प्रबंध करते आ रहे हैं। इस काम के लिए वह अपनी कमाई में से करीब 15 हजार रुपये प्रतिमाह खर्च करते हैं और इस काम में सहयोग करने के लिए उन्होंने

2000 रुपये प्रतिमाह के खर्च पर एक व्यक्ति को भी अपने साथ रखा हुआ है। अगर बात करें उनकी पृष्ठभूमि की तो वह काफी संघर्षशील व्यक्ति हैं और अपने माता-पिता के इकलौते बेटे हैं। करीब 14 साल के संघर्ष के बाद उन्होंने अपने जीवन में बड़ी ऊंचाइयां हासिल कीं और दो बार इंडिया बुक ऑफ रिकॉर्ड में अपना नाम दर्ज करवाया। उनकी पत्नी मैडम रजनी धर्माणी भी सरकारी अध्यापिका हैं तथा उनकी बड़ी बेटी सलोनी धर्माणी सरकारी पटवारी के पद पर कार्यरत हैं तथा उनकी छोटी बेटी वंदना धर्माणी अभी 11वीं कक्षा में पढ़ रही है। पर्यावरण प्रकृति प्रेमी मास्टर संजीव धर्माणी को अब तक पांच दर्जन से अधिक (60) सरकारी, गैर सरकारी संस्थाओं व महान हस्तियों द्वारा सम्मानित किया जा चुका है तथा वह आसरा फाउंडेशन श्री आनंदपुर साहिब, अलायंस क्लब इंटरनेशनल, भ्रष्टाचार एवं अपराध नियंत्रण संगठन/ट्रस्ट

इंडिया, श्री रमिड्रामेटिक कमेटी गंगूवाल जैसी अनेक संस्थाओं से भी जुड़े हुए हैं तथा वहां भी अपना बहुमूल्य योगदान दे रहे हैं। इस संबंध में जब राज्य पुरस्कार प्राप्त अध्यापक मास्टर संजीव धर्माणी से बात की गई तो उन्होंने बताया कि शुरू से ही मेरा प्रकृति की ओर झुकाव रहा है, मैं प्रकृति से प्रेम करता हूं तथा अपने अध्यापकों प्रिंसिपल कुलवंत सिंह नौरा व माता श्रीमती कमला देवी की शिक्षा से मुझे पक्षियों व वन्य जीवों व उनकी सेवा से भी प्रेम पैदा हुआ है। इस पूरे कार्य में मेरे पूरे परिवार व विशेषकर मेरी पत्नी मैडम रजनी धर्माणी का भरपूर सहयोग रहता है। इस अवसर पर उन्होंने बताया कि जो कुछ भी होता है ईश्वर की आज्ञा से होता है और मुझे खुशी है कि ईश्वर मुझसे यह सेवा ले रहे हैं। उन्होंने कहा कि वे अपने दान का अधिकतम भाग पशु-पक्षियों और प्रकृति के कल्याण के लिए खर्च करते हैं और अधिक से अधिक पेड़-पौधे लगाना और उनकी

निरंतर देखभाल करना और उन्हें पानी देना, इन पशु-पक्षियों की रक्षा करना वे अपना कर्तव्य समझते हैं और ऐसा करके उन्हें बहुत खुशी महसूस होती है। अपनी बात जारी रखते हुए मास्टर संजीव धर्माणी ने कहा कि उन्हें बहुत खुशी है कि ईश्वर ने उन्हें इस नेक कार्य के लिए चुना है। ईश्वर ऐसे लोगों को आशीर्वाद दे! वे जीवन में और आगे बढ़ें और जीव-जगत, प्रकृति और पर्यावरण की देखभाल करते रहें। सचमुच! मास्टर संजीव धर्माणी जैसे परोपकारी महान लोग पर्यावरण और प्रकृति के सच्चे रक्षक हैं जो शब्दों की बजाय कर्म पर विश्वास करते हैं।

मास्टर संजीव धर्माणी जंगलों में पक्षियों के लिए दाना-पानी, जानवरों के लिए फल व अनाज की सेवा निभाते हुए।

हथकड़ी पहन चाय बेच रहा ये युवक! दहेज के झूठे केस ने बदली ज़िंदगी, अब उठा रहा कानून की खामियों पर सवाल

नीमचा मध्य प्रदेश के नीमच जिले के एक युवक ने अपनी व्यथा को लोगों तक पहुंचाने के लिए विरोध का ऐसा तरीका चुना है, जो देशभर में चर्चा का विषय बन गया है। दहेज प्रताड़ना के झूठे आरोपों से तंग आकर कृष्ण कुमार धाकड़ उर्फ केके ने राजस्थान के बारां जिले के अंता क्षेत्र में एक चाय की दुकान शुरू की है, जिसका नाम ‘498ए टी केके’ है।

यह केके सिर्फ चाय बेचने का ठिकाना नहीं बल्कि एक भावनात्मक संघर्ष की कहानी का मंच है। हथकड़ी पहनकर चाय बनाते हुए केके न्याय की गुहार लगा रहे हैं और यही वजह है कि सोशल मीडिया पर ‘जस्टिस फॉर केके’ हैशटैग ट्रेंड कर रहा है।

दुकान के चारों ओर लगे होर्डिंस, पोस्टर्स और स्लोगन लिखे हैं, जैसे “जब तक नहीं मिलता न्याय, तब तक उबलती रहेगी चाय” और “आओ चाय पर करें चर्चा,

125 में कितना देना पड़ेगा खर्चा”, जो लोगों का ध्यान आकर्षित कर रहे हैं।

अठाना के रहने वाले केके कभी यूपीएससी की तैयारी कर रहे थे। शादी के बाद वर्ष 2019 में उन्होंने अपनी पत्नी के साथ मधुमक्खी पालन शुरू किया और महिला सशक्तीकरण को बढ़ावा देते हुए कई महिलाओं को रोजगार भी दिया।

उनके इस प्रयास को 8 अप्रैल 2021 को पूर्व मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान ने भी सराहा, लेकिन अक्टूबर 2022 में जीवन ने करवट ली, जब उनकी पत्नी मायके चली गई और कुछ समय बाद केके पर उस वक्त आईपीसी की धारा 498ए (दहेज प्रताड़ना) व धारा 125 (भरण-पोषण) के तहत प्रकरण दर्ज करा दिया गया। इससे केके का कारोबार ठप हो गया, सामाजिक अपमान झेलना पड़ा और मानसिक स्थिति टूटने की कगार पर पहुंच गई।

इस अन्याय और मानसिक प्रताड़ना से परेशान केके ने

आत्महत्या के ख्याल को दरकिनार कर, अपने ससुराल क्षेत्र अंता में ही ‘498ए टी केके’ की नींव रखी। केके दुकान पर एक वरमाला, दूल्हे का सेहरा और हथकड़ी जैसे प्रतीकों के जरिए अपने दर्द को दर्शाते हैं। यह प्रदर्शन केवल व्यक्तिगत पीड़ा का इजहार नहीं, बल्कि कानून के दुरुपयोग के खिलाफ एक शांतिपूर्ण आंदोलन भी है।

केके धाकड़ ने बताया कि बचपन से सपना था कुछ बड़ा करने का, लेकिन अब न्याय के लिए लड़ रहा हूं। उनका कहना है, “मधुमक्खी पालन से हमने नारी सशक्तीकरण की दिशा में कदम बढ़ाए थे, लेकिन मेरी पत्नी के झूठे आरोपों ने सब कुछ तबाह कर दिया। मैं पिछले तीन सालों से केस दर केस भटक रहा हूं। बूढ़ी मां है, वही मेरी आखिरी ताकत है। आत्महत्या का ख्याल कई बार आया, लेकिन मां के आंसू और विश्वास ने मुझे रोक लिया। अब इस चाय की टपरी के जरिए न्याय की लड़ाई जारी रखूंगा।”

केके धाकड़ की मां ने बताया कि बेटे ने इसलिए ऐसा तरीका अपनाया है, ताकि उसे न्याय मिले। मेरा बेटा लोगों को यह संदेश देना चाह रहा है कि कभी भी किसी को परेशान नहीं करना चाहिए और हिम्मत रखकर हर परिस्थिति का सामना करना चाहिए। उन्होंने कहा कि हम दोनों मां-बेटे पिछले तीन साल से परेशान हो गए हैं। उन्होंने प्रशासन से मांग की है कि गलत लोगों को सजा मिले और उनके बेटे की मदद की जाए।

उन्होंने मेरठ और इंदौर जैसे हालिया मामलों का जिक्र करते हुए कहा कि कैसे कुछ महिलाएं कानून का दुरुपयोग कर रही हैं और झूठे केस में पुरुषों का जीवन बर्बाद हो रहा है।

गज़ा में युद्धविराम के लिए यएन में वोटिंग से दर रहा भारत, कांग्रेस ने कहा- विदेश नीति में गड़बड़ियां हो रही हैं

गज़ा में तत्काल बिना शर्त और स्थायी युद्धविराम की मांग करने वाले प्रस्ताव पर संयुक्त राष्ट्र महासभा (यूएनजीए) में हुई वोटिंग से भारत ने दूरी बना ली, जिसके बाद कांग्रेस ने केंद्र सरकार को घेरा है।

दरअसल गुरुवार को संयुक्त राष्ट्र महासभा में गज़ा में युद्धविराम को लेकर ‘नागरिकों की सुरक्षा और क़ानूनी और मानवीय दायित्व कायम रखना’ शीर्षक से एक प्रस्ताव पेश किया गया था। जहां 193 देशों में से 149 देशों ने इस प्रस्ताव के पक्ष में वोट किया। हालांकि, भारत उन 19 देशों में से एक था जिन्होंने इस वोटिंग से दूरी बनाई।

अमेरिका के सहयोगी रहे कई देशों ने इसके पक्ष में वोट किया है। दक्षिण एशिया में भारत को छोड़कर बाकी सभी मुल्कों ने इस प्रस्ताव के पक्ष में वोट किया है।

संयुक्त राष्ट्र में भारत के स्थायी प्रतिनिधि, पर्वतानेनी हरीश ने कहा कि भारत यकीन करता है कि बातचीत और कूटनीति से ही समस्या का हल निकल सकता है।

इसके बाद इस मुद्दे विपक्षी पार्टी कांग्रेस सरकार की आलोचना कर रही है। पार्टी के अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खड़गे ने सरकार पर निशाना साधा और कहा कि “इस कदम से भारत एक तरह से अलग-थलग पड़ गया है।”

वहीं वायनाड से कांग्रेस सांसद प्रियंका गांधी ने इसे “शर्मनाक और निराशाजनक” कहा है।

संयुक्त राष्ट्र में हुई वोटिंग में क्या हुआ ?

शुक्रवार को संयुक्त राष्ट्र महासभा में एक प्रस्ताव पेश किया गया जिसमें गज़ा में तत्काल, बिना शर्त और स्थायी युद्धविराम की मांग की गई। साथ ही गज़ा में बंधक बनाए गए सभी लोगों की तत्काल और बिना शर्त रिहाई की भी मांग की गई। 20 से अधिक देशों के लिए इस प्रस्ताव में भुखमरी का इस्तेमाल हथियार के रूप में करने की कड़ी आलोचना की

गई। साथ ही मानवीय सहायता पर इसराइल की नाकेबंदी को पूरी तरह से हटाने और अंतरराष्ट्रीय क़ानून के तहत गज़ा में लोगों की सुरक्षा की बात की गई।

यूएन की वेबसाइट में इस प्रस्ताव के बारे में दी जानकारी में लिखा गया है कि बीते सप्ताह संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषद में इस तरह का प्रस्ताव पास नहीं हो सका था क्योंकि एक स्थायी सदस्य, अमेरिका ने वीटो कर दिया था। महासभा में इस प्रस्ताव को 149 वोट मिले जिसके बाद इसे अडॉप्ट कर लिया गया।

यूएन के अनुसार 12 सदस्य देशों ने प्रस्ताव के विरोध में वोट किया, वहीं 19 ने इसमें वोट करने से दूरी बनाई। प्रस्ताव के विरोध में वोट करने वाले देश- अर्जेंटीना, फिजी, हंगरी, इसराइल, माइक्रोनेशिया, नाउरू, पालाउ, पापुआ न्यू गिनी, पराग्वे, टोंगा, तुवालु और अमेरिका।

प्रस्ताव पर वोट न करने वाले देश- अल्बानिया, कैमरून, चेचिया, उत्तर कोरिया, डॉमिनिका, इक्वाडोर, इथियोपिया, जॉर्जिया, इंडिया, किरिबाती, मलावी, मार्शल आइलैंड्स, उत्तर मैसेडोनिया, पनामा, रोमानिया, स्लोवाकिया, दक्षिणी सूडान, तिमोर लेस्ते और टोगो।

इस लिस्ट को देखें तो अमेरिका के सहयोगी माने जाने वाले ऑस्ट्रेलिया, जापान, दक्षिण कोरिया, सऊदी अरब, फ़्रांस, जर्मनी ने इसके पक्ष में वोट किया है। वहीं एक दक्षिण एशिया के देशों में, बांग्लादेश, भूटान, नेपाल, पाकिस्तान, श्रीलंका और मालदीव ने इसके पक्ष में वोट किया है।

संयुक्त राष्ट्र में भारत ने क्या कहा?

वोटिंग से पहले संयुक्त राष्ट्र में भारत के स्थायी प्रतिनिधि, पर्वतानेनी हरीश ने भारत का पक्ष महासभा के सदस्यों के सामने रखा। उन्होंने आगे कहा कि भारत हमेशा से शांति और मानवता का पक्षधर रहा है।

उन्होंने कहा, “हमने बार-बार नागरिकों की सुरक्षा और मानवीय दायित्वों को बनाए रखने की अपील की है। हम अपील करते हैं कि गज़ा के लोगों तक सुरक्षित, लगातार और समय पर मानवीय मदद पहुंचाई जाए।”

पर्वतानेनी हरीश ने यूएन महासभा में दिए अपने संबोधन में कहा, “भारत ये मानता है कि गज़ा में मानवीय हालात सुधारने के लिए बचे हुए बंधकों की रिहाई और युद्धविराम महत्वपूर्ण है। भारत मानता है कि आगे बढ़ने का एकमात्र रास्ता बातचीत और कूटनीति का है।”

इसके बाद उन्होंने कहा, “इसराइल और फ़्लस्तनी के मुद्दे पर भारत हमेशा से द्वि-राष्ट्र समाधान का समर्थन करता रहा है, जिसमें एक संप्रभु और स्वतंत्र फ़्लस्तनी राज्य की स्थापना हो, जो शांतिपूर्वक तरीके से, सुरक्षित और मान्यता प्राप्त सीमाओं के भीतर इसराइल के साथ-साथ रह सके।”

पर्वतानेनी हरीश ने एक बार फिर संवाद और कूटनीति की ज़रूरत पर ज़ोर दिया और कहा कि हमें मिलकर दोनों पक्षों के बीच शांति वार्ता जल्द बहाल करने के लिए परिस्थितियां बनाने की दिशा में काम करना चाहिए।

उन्होंने आगे कहा, “भारत ने इससे पहले यूएन के प्रस्ताव A/RES/77/247 और A/RES/79/232 में वोटिंग में हिस्सा नहीं लिया था। आज भी भारत उसी क्रम में वोटिंग करना चाहता है। हम मानते हैं कि संघर्षों को संवाद और कूटनीति के ज़रिए ही हल किया जा सकता है। हमारी कोशिश दोनों को करीब लाने की दिशा में होनी चाहिए। भारत इस प्रस्ताव पर भाग नहीं ले रहा।”

वोटिंग की टाइमिंग

संयुक्त राष्ट्र महासभा में ये प्रस्ताव ऐसे समय पेश किया गया है जब इसराइल ने ईरान के खिलाफ़ हमले शुरू कर दिए हैं। इन्हीं हमलों के बीच

जिनमें अधिकांश महिलाएं और बच्चे हैं। वहां की पूरी आबादी को बंधक बनाकर भूख से मारा जा रहा है और हम कोई कदम उठाने से इनकार कर रहे हैं।” उन्होंने ईरान पर इसराइल के हमलों का भी ज़िक्र किया और लिखा, “हम इसराइली प्रधानमंत्री नेतन्याहू के एक इलाक़े को नष्ट किए जाने पर चुप हैं।”

उन्होंने सवाल किया, “एक राष्ट्र के रूप में हम अपने संविधान के सिद्धांतों और स्वतंत्रता संग्राम के मूल्यों को कैसे छोड़ सकते हैं, जिन्होंने शांति और मानवता के आधार पर दुनिया के लिए रास्ता दिखाया है?”

उन्होंने लिखा, “ग्लोबल लीडरशिप न्याय की रक्षा करने के साहस की मांग करती है और भारत ने इससे पहले बार-

विपक्ष ने की सरकार आलोचना

कांग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खड़गे ने अपने सोशल मीडिया हैंडल पर लिखा, “भारत उन 19 देशों में से एक था, जिन्होंने वोटिंग में हिस्सा नहीं लिया। इस कदम से हम एक तरह से अलग-थलग पड़ गए हैं।”

कांग्रेस के अन्य नेताओं, केसी वेणुगोपाल और पवन खेड़ा ने भी संयुक्त राष्ट्र में भारत के रुख की कड़ी आलोचना की है।

मल्लिकार्जुन खड़गे ने लिखा, “अब यह बात स्पष्ट होती जा रही है कि हमारी विदेश नीति में गड़बड़ियां हो रही हैं। प्रधानमंत्री मोदी को अब अपने विदेश मंत्री की बार-बार की गई ग़लतियों पर विचार करना चाहिए और जवाबदेही तय करनी चाहिए।”

उन्होंने लिखा कि जब एक क्षेत्र भीषण हिंसा, मानवीय तबाही और बढ़ती अस्थिरता झेल रहा है तो भारत को चुप नहीं रहना चाहिए।

उन्होंने सवाल किया, “क्या भारत ने मध्य पूर्व और पश्चिम एशिया में युद्धविराम, शांति और बातचीत की वकालत करने वाले अपना रुख छोड़ दिया है?”

वहीं कांग्रेस सांसद प्रियंका गांधी ने अपने सोशल मीडिया हैंडल पर लिखा, “यह शर्मनाक और निराशाजनक है कि हमारी सरकार ने प्रस्ताव पर वोटिंग से अलग रहने का फैसला किया है। 60,000 लोग पहले ही मारे जा चुके हैं,

जिनमें अधिकांश महिलाएं और बच्चे हैं। वहां की पूरी आबादी को बंधक बनाकर भूख से मारा जा रहा है और हम कोई कदम उठाने से इनकार कर रहे हैं।” उन्होंने ईरान पर इसराइल के हमलों का भी ज़िक्र किया और लिखा, “हम इसराइली प्रधानमंत्री नेतन्याहू के एक इलाक़े को नष्ट किए जाने पर चुप हैं।”

उन्होंने सवाल किया, “एक राष्ट्र के रूप में हम अपने संविधान के सिद्धांतों और स्वतंत्रता संग्राम के मूल्यों को कैसे छोड़ सकते हैं, जिन्होंने शांति और मानवता के आधार पर दुनिया के लिए रास्ता दिखाया है?”

उन्होंने लिखा, “ग्लोबल लीडरशिप न्याय की रक्षा करने के साहस की मांग करती है और भारत ने इससे पहले बार-

ईरान-इसराइल तनाव के बीच ओमान में होने वाली परमाणु वार्ता रद्द,

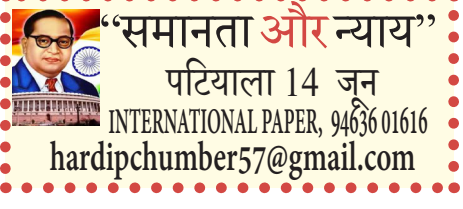

ओमान के विदेश मंत्री बद्र अल-बुसैदी ने कहा कि रविवार को होने वाली अमेरिका-ईरान परमाणु वार्ता का अगला दौर आगे नहीं बढ़ेगा।

उन्होंने एक्स पर लिखा है, “इस रविवार को मस्कट में होने वाली ईरान-अमेरिका वार्ता अब नहीं होगी। लेकिन कूटनीति और बातचीत ही स्थायी शांति का एकमात्र रास्ता है।”

इससे पहले, ईरान के विदेश मंत्री ने कहा था कि मौजूदा स्थिति को देखते हुए

इसराइल-ईरान तनाव पर एससीओ के बयान से भारत ने बनाई दूरी

इसराइल और ईरान के बीच जारी तनाव को लेकर शंघाई सहयोग संगठन (एससीओ) ने बयान जारी किया है। बयान में एससीओ ने ईरान पर इसराइली हमले की निंदा की है।

हालांकि, भारत ने इस बयान से खुद को अलग कर लिया है।

शनिवार को जारी बयान में एससीओ ने कहा, “शंघाई सहयोग संगठन (एससीओ) के सदस्य देश मध्य पूर्व में

बार ये दिखाया है। तेज़ी से बंट रही दुनिया में हमें मानवता के लिए अपनी आवाज़ फिर से उठानी होगी और सत्य और अहिंसा के लिए बिना डरे खड़ा होना होगा।”

भारत के रुख पर सोशल मीडिया में चर्चा

संयुक्त राष्ट्र महासभा में भारत की वोटिंग की चर्चा सोशल मीडिया पर भी है। विपक्ष के नेताओं के अलावा विदेश नीति और कूटनीति मामलों के जानकार भी इस पर टिप्पणी कर रहे हैं।

वरिष्ठ पत्रकार सुशांत सिंह

ने लिखा, “यहां तक कि भूटान ने भी प्रस्ताव के पक्ष में मतदान किया, जबकि भारत ने इससे दूरी बना ली। ग्लोबल साउथ को भूल जाइए, दक्षिण एशिया में अपने सबसे करीबी साथी को भी आप साथ नहीं ले पा रहे हैं। यही भारत के घटते प्रभाव की सच्चाई है।”

द हिंदू अखबार की कूटनीति मामलों की संपादक सुहासिनी हैदर ने लिखा, “इसी तरह के एक प्रस्ताव पर वोटिंग के केवल 6 महीने बाद, भारत ने यूएन में गज़ा में युद्धविराम को लेकर प्रस्ताव पर मतदान नहीं किया था।”

“भारत का वोट सभी अन्य देशों, शंघाई कोऑपरेशन संगठन में शामिल देशों, सभी जी7 देशों (अमेरिका को छोड़कर) से अलग है। भारत की तरफ से प्रतिनिधि ने कहा कि भारत संवाद के पक्ष में है।”

इससे पहले दिसंबर 2024 में संयुक्त राष्ट्र महासभा में गज़ा में तत्काल मानवीय मदद पहुंचाने को लेकर एक प्रस्ताव पेश हुआ था। उस वक्त भारत ने इसके पक्ष में वोट किया था।

वरिष्ठ पत्रकार पंकज पचौरी ने इसे कूटनीतिक फेल्योर बताया है। उन्होंने लिखा, “भारत न तो ‘लोगों की सुरक्षा’ के लिए हमला करने वाले की आलोचना कर सकता है और न ही संयुक्त राष्ट्र में गज़ा में युद्धविराम के लिए वोट कर सकता है। और हम दुनिया का नेतृत्व करना चाहते हैं?”

इसलिए हमने उनकी उत्पादन क्षमताओं को बर्बाद करने के लिए कार्रवाई की और यही आईडीएफ अभी कर रहा है।”

नेतन्याहू ने कहा, “हमने तेहरान के लिए एक रास्ता तैयार कर लिया है। बहुत जल्द आप तेहरान के आसमान में इसराइली विमान, इसराइली वायु सेना, हमारे पायलटों को देखेंगे।”

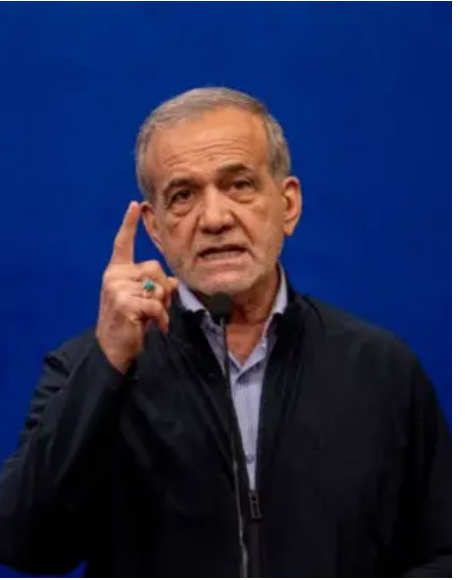
वहीं, ईरान के राष्ट्रपति मसूद पेज़ेशिकयान ने चेतावनी दी है कि अगर इसराइल ने हमले जारी रखे तो उन्हें और ‘कठोर’ जवाब के लिए तैयार रहना होगा।

ईरान की सरकारी मीडिया के मुताबिक पेज़ेशिकयान ने

दक्षिण एशियाई देशों, ब्रिक्स देशों, शंघाई कोऑपरेशन संगठन में शामिल देशों, सभी जी7 देशों (अमेरिका को छोड़कर) से अलग है। भारत की तरफ से प्रतिनिधि ने कहा कि भारत संवाद के पक्ष में है।”

इससे पहले दिसंबर 2024 में संयुक्त राष्ट्र महासभा में गज़ा में तत्काल मानवीय मदद पहुंचाने को लेकर एक प्रस्ताव पेश हुआ था। उस वक्त भारत ने इसके पक्ष में वोट किया था।

वरिष्ठ पत्रकार पंकज पचौरी ने इसे कूटनीतिक फेल्योर बताया है। उन्होंने लिखा, “भारत न तो ‘लोगों की सुरक्षा’ के लिए हमला करने वाले की आलोचना कर सकता है और न ही संयुक्त राष्ट्र में गज़ा में युद्धविराम के लिए वोट कर सकता है। और हम दुनिया का नेतृत्व करना चाहते हैं?”

कहा, “ज़ायनिस्ट आक्रामता जारी रहने पर ईरानी सशस्त्र बलों की ओर से अधिक कठोर और शक्तिशाली जवाब दिया जाएगा।”

ऐसा कहा जा रहा है कि पेज़ेशिकयान ने कथित तौर पर ये टिप्पणी पाकिस्तान के प्रधानमंत्री शहबाज़ शरीफ़ के साथ फ़ोन पर बातचीत के दौरान की।

जाना चाहिए। यह ज़रूरी है कि अंतरराष्ट्रीय समुदाय उस दिशा में प्रयास करे।”

विदेश मंत्रालय का कहना है कि ‘भारत ने अपने स्टैंड को लेकर बाक़ी एससीओ सदस्यों को सूचित किया था। इसे ध्यान में रखते हुए, भारत ने एससीओ बयान पर चर्चा में भाग नहीं लिया।’